

TEMA 5
A POESÍA GALEGA
ENTRE 1936-1976

CONSECUENCIAS DA SUBLEVACIÓN MILITAR DE 1936

- Freo dos avances producidos no período 1900-1936
- Represión e censura sobre a literatura galega
- Negación da diversidade lingüística e cultural do Estado.
- Natureza represiva do poder
  - asasinatos (Bóveda)
  - exilio (Castelao)
  - desvinculación política (Risco)

- **SITUACIÓN LINGÜÍSTICA**
  - Prohibición do uso escrito do galego
  - Perda de prestixio social (incremento dunha política destinada a promover o autoodio)
    - retroceso en xeracións novas e ámbitos urbanos
  - Silencio da literatura galega en Galicia ata fins dos anos 40
  - Mantemento da actividade cultural no exilio

LIÑAS TEMÁTICAS POESÍA GALEGA DE POSGUERRA

TRADICIÓN MEDIEVAL

Cancioneiros

TRADICIÓN DO SÉCULO XIX

Paisaxismo Poesía combativa Intimismo

NORIEGA VARELA

CABANILLAS

NEOTROBADORISMO

BOUZA BREY
Á. CUNQUEIRO

HILOZOÍSMO

AMADO
CARBALLO

RURALISMO

CRECENTE
VEGA

VANGARDISMO

MANUEL ANTONIO
ÁLVARO CUNQUEIRO

G U E R R A C I V I L

ESC. NEOTROBADOR.

A. CUNQUEIRO
ÁL.V. BLÁZQUEZ

ESC. HILOZ.

EMILIO PITA

RURALISMO

IGLESIA ALVAR.
DÍAZ CASTRO

PAISAXISMO

UXÍO NOVONEYRA
MANUEL MARÍA

POESÍA SOCIAL

C.E.FERREIRO
M. MARÍA
L. SEOANE
L. VARELA

INTIMISMO

M. MARIÑO
L. PIMENTEL

CLASICISMO

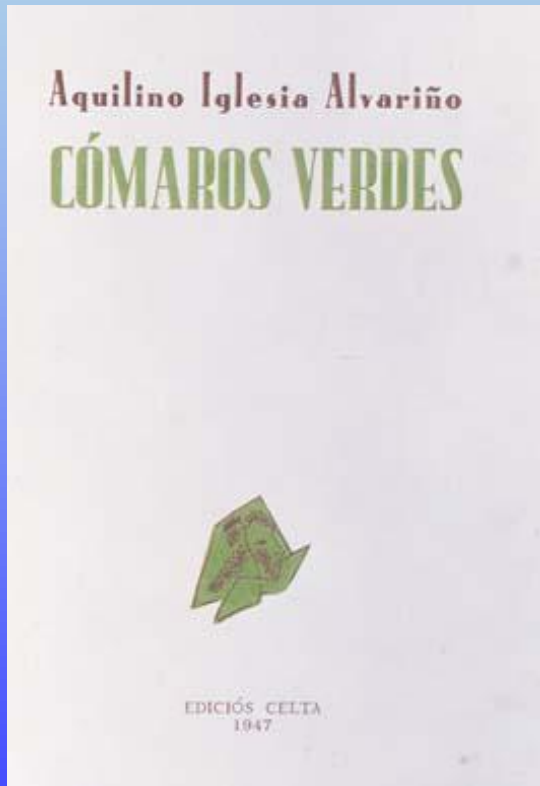
Á. CUNQUEIRO
IGL. ALVARÍO
CARB. CALERO

ESCOLA DA TEBRA

CUÑA NOVÁS
A. TOVAR
B. GRAÑA

RECUPERACIÓN POESÍA GALEGA DE POSGUERRA

- 1947

XERACIÓNS POESÍA GALEGA 1936-76

XERACIÓN DO 36 Nacidos entre 1909 e 1920	Iglesia Alvariño Díaz Castro Celso E. Ferreiro María Mariño Álvarez Blázquez	Participan na Guerra Civil, que está moi presente na súa obra. Cultivan tendencias de preguerra e desenvolven as temáticas social-realista, intimista radical e clasicista
PROMOCIÓN DE ENLACE Nacidos entre 1920 e 1930	Antón Tovar Luz Pozo Garza	Inícianse baixo a influencia da poesía española. De formación autodidacta, móvense entre o intimismo, a angustia existencial e o compromiso social
XERACIÓN DAS FESTAS MINERVAIS Nacidos en 1930 e 1940	Uxío Novoneyra Méndez Ferrín Manuel María Bernardino Graña Avilés de Taramancos	-De formación universitaria e influídos polas correntes literarias europeas, cultivan unha poesía comprometida onde se mesturan social-realismo e existencialismo (Escola da Tebra). - Déronse a coñecer nas Festas Minervais (certames celebrados na Universidade nos anos 50)

XERACIÓN DO 36

AQUILINO IGLESIA ALVARIÑO

Temática: paisaxismo
ruralista, continuadora
de Noriega Varela.

Gran coñecedor da
poesía grega e latina,
emprega con mestría a
métrica clásica:
sonetos, hendecasílabos
brancos...

Na parte final da súa
obra, cobra máis peso a
temática angustiada e
de reflexión
existencial

Señardá (1930)

Cómaros verdes (1947)

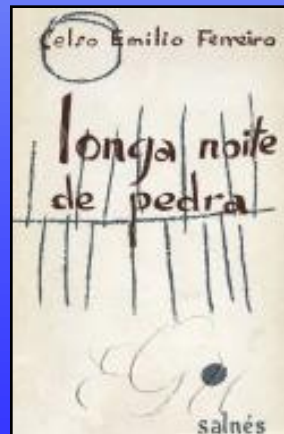
Lanza de soedá (1961)

CELSO EMILIO FERREIRO

- É o autor máis importante desta xeración e o principal representante da **poesía social**.
- A súa poesía comprometida foi un referente básico na resistencia antifranquista.
- As temáticas reivindicativas (solidariedade cos oprimidos, defensa do idioma, denuncia dos males da sociedade: fascismo, guerra, inxustiza, emigración) complementáanse coas **liñas intimista e satírica**
- Principais obras: *O soño sulagado*, *Viaxe ao país dos ananos*, ***Longa noite de pedra***.
  - obra de culto da loita contra a ditadura.
  - O título é unha metáfora da situación que se vive durante o réxime
  - sinxeleza expresiva, rexistro ás veces coloquial; importancia da mensaxe: a poesía é unha arma de concienciación social que debe ser accesíbel a calquera lector

ÁLVAREZ BLÁZQUEZ

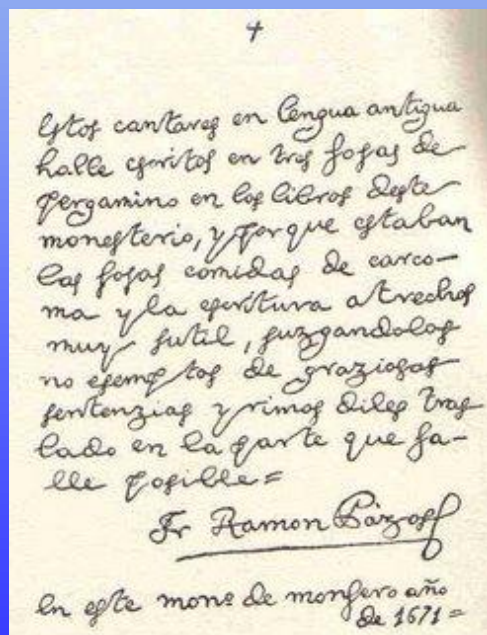

• OBRAS

- *Roseira do teu mencer*
- *Cancioneiro de Monfero*

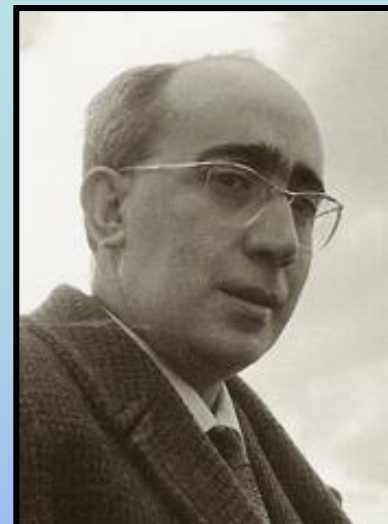
• TEMÁTICA:

- popularismo
- hilozoísmo
- neotrobadorismo
- temática social
- intimismo

PROMOCIÓN DE ENLACE

ANTÓN TOVAR

- A súa obra está marcada por unha forte pegada existencialista, cunha reflexión, en ton pesimista, sobre o sentido da vida e da morte.
- A finais dos 60, a súa poesía adquire unha preocupación social intensa, cunha expresión caracterizada polo prosaísmo e a sinxeleza.

Non (1967)

O vento no teu colo
(1974)

Calados esconxuros
(1980)

LUZ POZO GARZA

- Fronte ao ton pesimista dos seus compañeiros de xeración, cultiva unha poesía intimista de gran forza vitalista, onde se mesturan o amor, a sensualidade, o erotismo, as lembranzas...
- Nos últimos libros aparece unha temática máis desacougante e algunhas trazas de social-realismo.

O paxaro na boca
(1952)

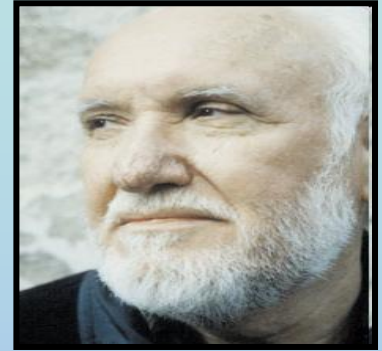
Verbas derradeiras
(1972)

Códice calixtino (1986)

XERACIÓN DAS FESTAS MINERVAIS

UXÍO NOVONEYRA

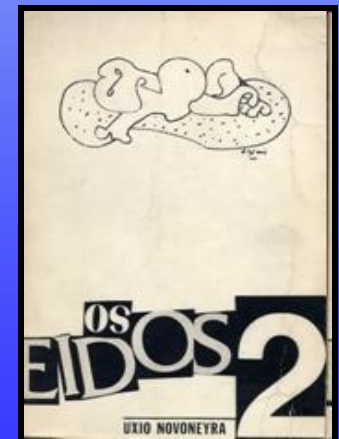
- O máis salientábel da súa lírica é **a temática paisaxista**, presentada como un diálogo co medio natural desde unha perspectiva transcendente, ás veces mística e panteísta.
- A natureza convértese nun instrumento para reflexionar sobre a natureza humana.
- Tamén presenta unha **vertente social**, comprometida con Galiza e coa loita antiimperialista e antibelicista.

Os eidos (1955)

Elexías do Caurel
(1966)

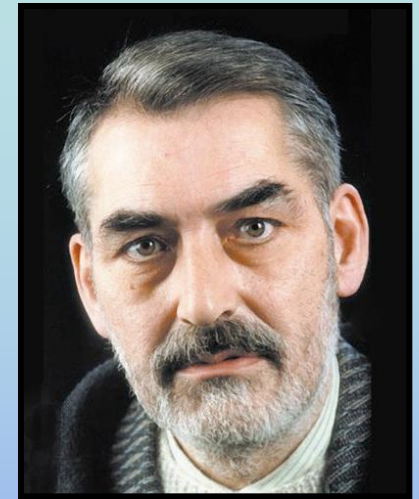
Os eidos 2 (1974)

Poemas caligráficos
(1979)

MANUEL MARÍA

- Comeza a súa obra poética desde os **presupostos intimistas e existencialistas** da “Escola da Tebra”.
- Posteriormente, decántase cara **ao descritivismo paisaxista e a poesía de compromiso social**: defensa das clases populares, reivindicación nacional de Galiza e crítica da tiranía e do imperialismo.
- A sinxeleza da expresión e a temática popular contribúen á súa grande aceptación social.

- *Muiñeiro de brétemas*
- *Morrendo a cada intre*
- *Terra chá*
- *Documentos personaes*
- *Os sonhos na gaiola*

BERNARDINO GRAÑA

- Traxectoria común á maioría dos membros da súa xeración: inicio na órbita da “Escola da Tebra” e posterior achegamento á poesía social e a outras temáticas máis intimistas.
- A súa poesía, de marcado ton vitalista, trata de maneira singular o tema do mar; nas últimas obras adquire maior peso a vivencia amorosa e o sentimento de alienación do ser humano nunha sociedade mercantilizada en exceso.

Profecía do mar (1966)

*Non vexo Vigo nin
Cangas* (1975)

*Se o noso amor e os
peixes...* (1980)

MÉNDEZ FERRÍN

- Actual presidente da Real Academia Galega, Ferrín, ademais de ser un principais narradores da actualidade, representa unha referencia esencial na poesía deste período.
- Constitúe o gupo Brais Pinto, xunto con Bernardino Graña, Alexandre Crieiro e outros autores.
- Iníciase na poesía seguindo a corrente estética da “Escola da Tebra”, manifestando sempre unha predilección pola poesía comprometida.
- *Voce na néboa*
- *Con pólvora e magnolias* (1976)
- *Poesía enteira de Heriberto Bens*
- *O fin dun canto*

CON PÓLVORA E MAGNOLIAS

- Supón un auténtico revulsivo na poesía galega da década dos 70
- Renova a poesía de reivindicación social, dándolle un enfoque menos tópico e “panfletario” e introducindo elementos estéticos novidosos e abundantes referencias culturais
- O libro combina dúas vetas: a da proclama política (a pólvora) e a da introspección persoal e intimista (as magnolias)
- Ademais da liña comprometida, están moi presentes no poemario o erotismo, o gozo da vida, o paso do tempo e a morte
- Formalmente, destaca polo versolibrismo, as longas series estróficas e a alternancia de prosaísmo narrativo e expresión máis refinada

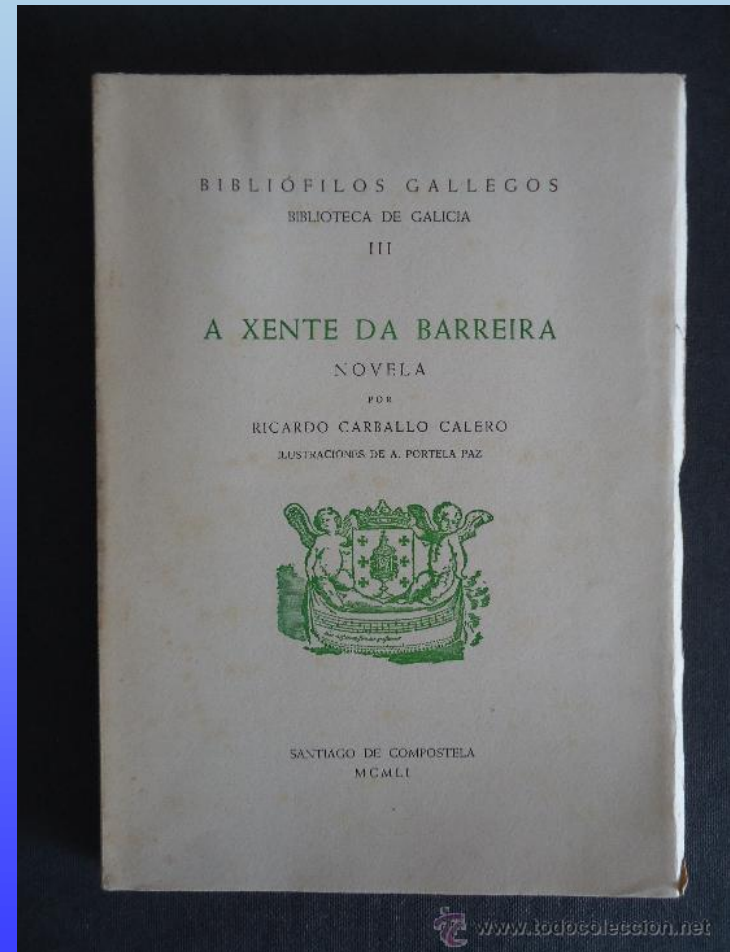
TEMA 6:

A PROSA ENTRE 1936 E 1976

FOLE
BLANCO AMOR
CUNQUEIRO
NEIRA VILAS

RECUPERACIÓN NARRATIVA GALEGA POSGUERRA

1951: *A xente
da Barreira*
(Ricardo
Carballo
Calero)

XERACIÓNS DE NARRADORES

EXILIO	NARRATIVA DE POSGUERRA	NOVA NARRATIVA GALEGA	ÉPICA RURAL
-Ramón de Valenzuela	-Blanco Amor	-Méndez Ferrín	- Neira Vilas
-Silvio Santiago	-Cunqueiro	-Carlos Casares	
	-Fole	-María Xosé Queizán	

ENSAIO GALEGO DE POSGUERRA

- Paralización nos primeiros anos
- Avance a partir de 1950 con:
  - Editorial Galaxia
  - Cadernos *Grial*

PRIMEIRA XERACIÓN:
seguidores da tradición
universalizadora da
Xeración Nós (Piñeiro,
Fernández de la Vega)

- **O ENSAIO A PARTIR DOS 60**
  - Diversificación e abundancia
  - Tipoloxía:
    - ensaio literario
    - ensaio sociolingüístico (Alonso Montero)
    - ensaio económico (X. M. Beiras)
    - ensaio teolóxico

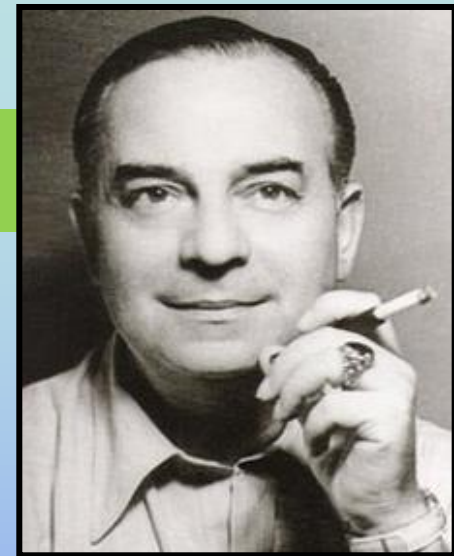
LIÑAS E NÚCLEOS TEMÁTICOS	CARACTERÍSTICAS	AUTORES E OBRAS
CONTINUADORA DA XERACIÓN NÓS	Diversificación de temas (históricos, realistas, tradicionais) e das técnicas (rupturas temporais, monólogo interior)	<i>A xente da Barreira</i> (<i>Carballo Calero</i>) <i>Entre a vendima e a castañeira</i> (<i>Otero Pedrayo</i>)
GUERRA E REPRESIÓN FRANQUISTA (exilio)	Crónicas realistas sobre a Guerra Civil e a inmediata posguerra	<i>O silencio redimido</i> (<i>Silvio Santiago</i>) <i>Non agardei por ninguén</i> (<i>Ramón de Valenzuela</i>)
IMAXINACIÓN	Recrea mundos míticos e fantásticos de orixe árabe ou nórdica mesturándoos con elementos da cultura galega popular	<i>Se o vello Simbad volveuse ás illas</i> <i>Merlín e familia</i> (<i>Cunqueiro</i>)
CONTO POPULAR	Reprodución literaria do conto popular mantendo os trazos do relato oral	<i>Á lus do candil; Terra Brava</i> (<i>Fole</i>) <i>Escola de menciñeiros</i> (<i>Cunqueiro</i>)
REALISMO SOCIAL	Céntrase na vida das clases populares e no espazo urbano. Novas técnicas	<i>A esmorga; Xente ao lonxe</i> (<i>Blanco Amor</i>)

E. BLANCO AMOR

Características renovadoras que posteriormente desenvolverán os autores da Nova Narrativa Galega: espazos urbanos, personaxes marxinais, temática realista, expresión coloquial...

As súas obras están ambientadas en Auria (Ourense) e nelas predomina o narrador en 1ª persoa.

Temas recorrentes: o mundo da infancia e da adolescencia, as relacións familiares, a violencia, a marxinação, a represión política e lingüística, o afastamento da política das necesidades da xente...

Obras:

A esmorga (novela),

Os biosbardos (colección de relatos): sete relatos con matices autobiográficos contados por un narrador infantil ou adolescente en primeira persoa.

Xente ao lonxe (novela): novela total- visión global da vida e a sociedade da época.

- É unha das novelas máis importantes e influentes da literatura galega. Conta a historia de tres homes que, durante un día de esmorga, viven unha serie de tráxicas peripecias que os conducen á morte e ao cárcere

Algunhas características formais renovadoras:

- ▶ Redución temporal (a acción principal redúcese a 24 horas)
- ▶ Ambientación urbana ou periurbana
- ▶ Personaxes marxinais, problemáticos, movidos pola violencia e as fobias
- ▶ Técnica "telefónica"
- ▶ Linguaxe popular, coloquial
- **Significación:** é unha novela sociolóxica na que se presentan dous mundos enfrontados que se rexen por códigos e normas diferentes: o do poder, asociado á opresión e ao emprego do castelán e o das clases populares, ignorantes e alienadas, asociadas ao emprego do galego, que sofren, nunha atmosfera de fatalismo, as consecuencias dunha sociedade opresiva

- **Os personaxes:** grande número de personaxes, que representan todos os estratos sociais. Cibrán, o protagonista e narrador: home sen vontade, incapaz de gobernar a súa propia vida, déixase arrastrar cara á traxedia; Bocas: irreflexivo, violento e de forte personalidade; Milhomes: covarde e efeminado

- **Distribución estrutural:** tres partes: un prólogo no que un autor-editor descobre a historia que se vai contar ("Documentación"), declaración perante o xuíz de Cibrán, que constitúe o núcleo argumental da obra e un breve epílogo no que a autor-editor reaparece para informar da morte de Cibrán.

CUNQUEIRO

CARACTERÍSTICAS DA SÚA NARRATIVA:

- Creación dun universo literario singular, froito da combinación do mito, a tradición, o popularismo e a experiencia do cotián, e desbotando a temática social.
- Atracción polo exotismo e as temáticas universais
- Gusto polo relato breve
- Presenza do humor e da ironía, sempre de maneira sutil e amábel
- Lirismo e poeticidade
- Mestura do real co fantástico
- Estilo influenciado polas narracións tradicionais.
- Combina lingua culta e lingua popular.
- Intertextualidade: referencias a outros textos literarios

Novelas:

- *Merlín e familia*: Merlín recibe no seu pazo a visita de viaxeiros que lle presentan o seu caso e solicitan o seu consello

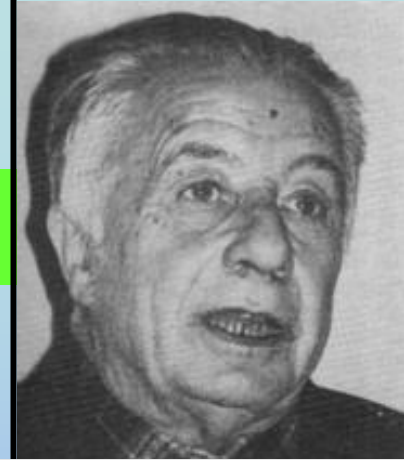
- *As crónicas do Sochantre*: un eclesiástico é recollido por unha carruaxe na que varios defuntos lle relatan as súas historias

- *Si o vello Sinbad volveuse ás illas*: un Sinbad vello conta historias pasadas, mentres agarda en van conseguir unha nova nave que lle permita regresar ás aventuras do mar

-Narrativa breve: as semblanzas:

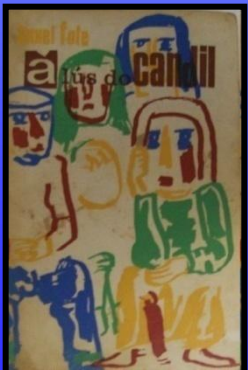
- *Escola de menciñeiros* , *Xente de aquí e de acolá* e *Os outros feirantes* : están integradas por relatos moi breves, centrados nun personaxe peculiar ou insólito que retrata un conxunto de tipos populares galegos. Mestura trazos realistas e imaxinarios con doses de humor. Supoñen unha excelente mostra do realismo fantástico

ÁNXEL FOLE

LIBROS DE CONTOS ENCADRADOS NO REALISMO POPULAR:

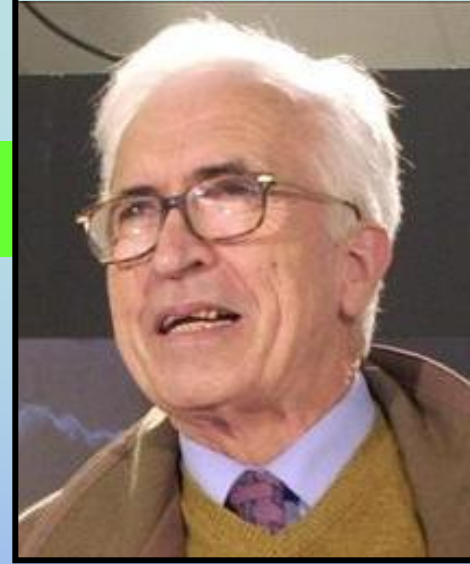
- *Á lus do candil* (ambientación rural)
- *Terra Brava* (ambientación rural)
- *Contos da néboa* (ambientación urbana)
- *Historias que ninguén cre* (ambientación urbana)

CARACTERÍSTICAS DOS CONTOS DE FOLE

- Protagonismo da Galicia rural que o autor describe con detalle (as xentes, a paisaxe)
- Baséase na tradición da narrativa oral popular en temas (lendas, supersticións, contos de lobos...) e técnicas.
- Mestura humor e medo, realidade e elementos máxicos
- Recrea a fala das terras luguesas reproducindo trazos dialectais.

NEIRA VILAS

CARACTERÍSTICAS DA SÚA NARRATIVA:

- De carácter máis tradicional que os seus coetáneos, mostra cun tratamento cruamente realista a vida da Galiza rural e da emigración. Os conflitos dos personaxes xorden do enfrontamento co medio, da loita cotiá pola sobrevivencia.
- A súa obra pode integrarse no **realismo social**.
- **Coetáneo da Nova Narrativa** non participa do proceso de renovación temática e técnica deste movemento.

En *Memorias dun neno labrego*, a súa novela máis importante, narra, desde a óptica crítica dun neno (Balbino), a vida de miseria e opresión dunha aldea galega da posguerra

CLASIFICACIÓN TEMÁTICA:

- Vivencia infantil no mundo da aldea: *Memorias dun neno labrego*, *Cartas a Lelo...*
- Mundo rural observado desde un punto de vista do adulto: *Xente no rodicio*, *Querido Tomás...*
- Emigración: *Camiño bretemoso*, *Remuíño de sombras...*
- Estampas líricas e semblanzas: *Lar*, *Nai...*

TEMA 7:
A NOVA NARRATIVA
GALEGA

CRONOLOXÍA:

- anos 60-70 do
S. XX

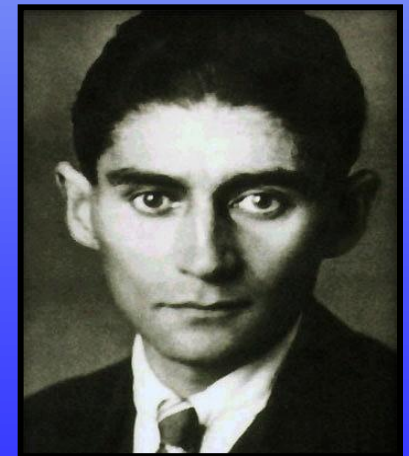
NOVA

NARRATIVA:

heteroxéneo grupo de
autore e autoras que entre
os anos 60 e 70
propiciaron unha profunda
revisión das tendencias
narrativas anteriores.

AUTORES:

- Rodríguez Mourullo
- Méndez Ferrín
- Carlos Casares
- María Xosé Queizán

- A publicación en 1954 de *Nasce unha árbore* de Rodríguez Mourullo marca o inicio da Nova Narrativa Galega, que terá a súa fase de auxe na década seguinte, coa publicación de importantes obras de Méndez Ferrín, Camilo Gonsar, María Xosé Queizán e Carlos Casares.
- Desde a súa orixe, incorporan as técnicas e temáticas que están a renovar o panorama literario internacional
- A partir de 1968 e até 1980 (ano de publicación de *Cara a Times Square* de Camilo Gonsar) estes au-tores van abandonando progresivamente a experimentación formal

INFLUENCIAS

- JAMES JOYCE e a "corrente da conciencia" (monólogo interior) que pretende mostrar os pensamentos dos personaxes "en bruto", sen ningún tipo de elaboración racional; ruptura da orde cronolóxica lineal
- Os autores do "NOUVEAU ROMAN" francés, denominación na que se inspira este movemento (Robbe-Grillet, Nathalie Sarraute, Michel Butor...), que experimentaron cunha narración obxectalista na que, cun desenvolvemento mínimo de acción, se describe con minuciosidade o entorno físico
- FRANZ KAFKA, na caracterización de personaxes atormentados e incapaces de gobernar o seu propio destino e na plasmación dunha realidade absurda que se vive como un pesadelo
- JOHN DOS PASSOS e W. FAULKNER, no emprego do pluriperspectivismo e a "narración cinematográfica"

CARACTERÍSTICAS TEMÁTICAS E FORMAIS

TEMÁTICA: Expresión do absurdo da existencia, pesimismo, desesperanza; asasinatos, suicidios, fracasos persoais, amor insatisfeito, soidade, illamento, episodios patolóxicos...

PERSONAXES: Perdidos, desnorteados, movidos polas circunstancias, sen control do seu destino, violentos, agresivos, solitarios, desequilibrados, autodestrutivos... antiheroes

TEMPO: Gusto pola ruptura da orde cronolóxica (analepeses, prolepses...), redución radical do tempo

ESPAZOS: Maioritariamente urbanos ou suburbiais. Fuxida consciente do ruralismo. Ambientes claustrofóbicos, sórdidos. Cosmopolitismo, localizacións estranxeiras

NARRADOR: Preferencia pola primeira persoa protagonista e as perspectivas obxectivistas, que mostran a historia sen explicala, multiperspectivismo, monólogo interior

ESTILO: Simple, oracións curtas, marcada tendencia ao coloquialismo, fuxida da retórica; descrições de natureza obxectalista; gusto pola mestura de xéneros, pola narrativa "collage"

AUTORES

► RODRÍGUEZ MOURULLO:

Nasce unha árbore marca o inicio da NNG. Consta de tres relatos que se enmarcan nun ambiente de irrealidade, simbolismo, subxectivismo, con mestura da fantasía e o pluralidade de voces narrativas

Memorias de Tains está composto por oito cartas que conteñen historias entrelazadas, radicadas nunha cidade imaxinaria xa desaparecida, que presentan unha atmosfera de angustia, de pesadelo

CAMILO GONSAR

Publica algunhas das novelas máis representativas do grupo: técnica obxecto-lista, temática sobre a violencia e o absurdo humano, ambientacións afastadas da realidade galega (Madrid, Nova York)...

Despois de *Cara a Times Square*, considerada o remate da NNG, publicará aínda varias novelas, xa afastadas dos presupostos deste movemento

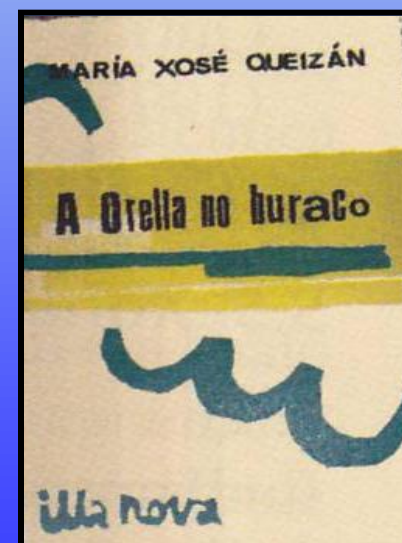
MARÍA XOSÉ QUEIZÁN

- É autora dunha narrativa plural, onde toca as temáticas feminista (o seu compromiso coa causa feminista é esencial na súa vida e na súa obra), histórica e infantil
- A súa primeira novela, *A orella no buraco*, enmárcase de cheo na estética da NNG. Narra a biografía dun emigrante fracasado, desde a atemporalidade e a partir de sucesivos monólogos. Nótase unha grande influencia do *nouveau roman* na descrición obxectalista

A orella no buraco (1965)

Amantia (1984)

A semellanza (1988)

MÉNDEZ FERRÍN

As súas tres primeiras obras encádranse claramente dentro das características da NNG: personaxes problemáticos (violentos, incomunicados, con diversas patoloxías...), espazos urbanos, estilo menos elaborado....

A partir de *Retorno a Tagen Ata* (1971), o experimentalismo vaise reducindo, ao tempo que a realidade social e política galega vai cobrando máis peso.

CARACTERÍSTICAS:

- Constante relación entre realidade e fantasía
- Reconstrución e interpretación dun pasado mítico que remite á cultura celta ou á materia artúrica
- Profusión de topónimos e antropónimos de aparencia céltica, oriental ou nórdica: Ulm, Nmógadah, Grieih...
- Creación de espazos literarios propios cargados de simbolismo: Tagen Ata, Terra Ancha, Grande Fraga...
- Grande presenza de intertextualidade: personaxes, espazos, situacións, que se van repetindo en obras diferentes e incorporación de elementos literarios doutros autores.

OBRAS

Percival e outras historias

O crepúsculo e as formigas

Arrabaldo do norte

Retorno a Tagen Ata

Bretaña, Esmeraldina

No ventre do silencio

CARLOS CASARES

Etapa de renovación formal, ligada á nova estética da NNG: abrangue *Vento ferido*, *Cambio en tres* e *Xo guetes pra un tempo prohibido* : realidade desacougante e opresiva, monólogo interior, obxectivismo, emprego da 2ª persoa, presenza de elementos autobiográficos, ambientes predominantemente urbanos...

- **Etapa de madurez** (*Os escuros soños de Clío*, *Ilustrísima*, *O sol do verán*): novelas máis realistas, centradas en situacións históricas de distintos períodos do século XX, sen renunciar ao elemento fantástico. Constante aparición do Mal, orixinado pola mentira, a calumnia, o engano... como motor dos conflitos sociais. Gusto polo humor, a ironía, a parodia

